

нижньої челюсти с інфільтратами в коже, лимфатических узлах и гепато-лиенальным синдромом. Диагноз был подтвержден в институте онкологии АМН Украины, г. Киев. К сожалению, отдаленного результата нам проследить не удалось, хотя за данными литературы прогноз крайне неблагоприятный.

Таким образом, гистиоцитоз орофациальной области имеет проявления у детей частую в трёх формах, чаще всего в возрасте 5-12 лет и представляет значительные сложности в диагностике. Что касается лечебных мероприятий, то на наш взгляд, они требуют уточнения и индивидуализации в каждом конкретном случае, не исключая и хирургического вмешательства.

В. П. Труфанова, О. В. Шешукова

Українська медична стоматологічна академія

КОМПЛЕКСНА ПРОФІЛАКТИКА КАРІЕСУ В ДІТЕЙ У ЗОНІ ЕНДЕМІЧНОГО ФЛЮОРОЗУ

Одним із шляхів профілактики порушень, що виникають в результаті дії на організм підвищених доз фтору, є застосування вітамінів і мембранотропних речовин. Для регулювання процесів тканинного метаболізму в регіоні з підвищеним вмістом фтору в питній воді доцільно застосовувати вітаміни. Нами проведена оцінка профілактичної дії препарату Кідді Фарматон на органи зубощелепної системи в період її інтенсивного росту і формування у дітей, що постійно вживають воду з високим вмістом фтору. Проведене епідеміологічне обстеження 73 дітей віком 3-7 років за методикою ВООЗ з метою вивчення розповсюдженості та інтенсивності карієсу, гігієнічного стану в залежності від ступеню тяжкості флюорозу. Також визначений мінералізуючий потенціал ротової рідини та вміст кальцію, фосфору, малонового діальдегіду, каталази.

Взятим на диспансерний облік дітям 3-7 років (53 осіб), що мають флюороз зубів різної ступені важкості, призначений для про-

філактики карієсу такий комплекс заходів: обов'язкове дворазове чищення зубів пастою „Новий жемчуг” з кальцієм та курс вітамінотерапії препаратом Кідді Фарматон сироп у профілактичній дозі (дітям 3-5 років - 2,5 мл раз на день, дітям 6-7 років – по 4 мл раз на день протягом місяця). Нами визначений високий рівень захворюваності дітей на карієс зубів, про що свідчать показники інтенсивності та розповсюдженості процесу. Гігієнічний стану порожнини рота у цих дітей поганий, показники МПРР у дітей свідчить про високий ризик розвитку каріозного процесу у всіх досліджуваних групах. Цей факт підтверджується і незадовільним показником ТЕР тесту в дітей 6-7 років. У дітей регіону також знижений рівень антиоксидантного захисту.

За результатами дослідження визначена позитивна дія профілактичного комплексу. Визначено, що під його дією зросла мінералізуюча властивість ротової слини, яка прямо пропорційно пов'язана із структурно-функціональною резистентністю емалі зубів, покращився гігієнічний стан ротової порожнини. Даний ефект підтверджується динамікою вмісту кальцію та фосфору та їх співвідношення у ротовій рідині. Зниження рівню кальцію дітей 6-7 років після прийому “Кідді фарматон” пояснюється його кращим засвоєнням та активізацією процесів мінералізації постійних зубів. Ріст вмісту кальцію в ротовій рідині дітей 3-5 років свідчить про компенсаційні процеси у ротовій порожнині. Динаміка показників рівня малонового діальдегіду та активності каталази дають уяву про баланс процесів перекисного окислення ліпідів та антиоксидантного захисту в ротовій рідині. Таким чином, застосування комплексу для профілактики карієсу у дітей в районі ендемічного флюорозу призводить до нормалізації показників гомеостазу порожнини рота.